

STATENSTUK   2023-93

Procesaanpak 'Horizon van Drenthe. Op weg naar een nieuwe Omgevingsvisie'

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Omgevingsbeleid op 11 januari 2023
- Provinciale Staten op 8 februari 2023
- fatale beslisdatum: Niet van toepassing

Behandeld door team Ruimte, Energie en Wonen, telefoonnummer (0592) 36 55 55

Portefeuillehouder: de heer H. Brink

Inleiding

a. Algemeen

Met het vaststellen van de geactualiseerde Omgevingsvisie Drenthe 2022 in Provinciale Staten van 28 september 2022, is besloten om te gaan werken aan een nieuwe Omgevingsvisie. In die vergadering is de wens geuit om nog vóór de Statenverkiezingen een vervolgstap te zetten. Daartoe is de Procesaanpak 'Horizon van Drenthe. Op weg naar een nieuwe Omgevingsvisie' opgesteld.

b. Europese aspecten

n.v.t.

c. Economie/werkgelegenheid

n.v.t.

d. Participatie

De Drentse samenleving wordt betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe Omgevingsvisie. De uitgangspunten voor dit participatieproces zijn opgenomen in de Procesaanpak.

Advies

1. De procesaanpak 'Horizon van Drenthe. Op weg naar een nieuwe Omgevingsvisie' vast te stellen.
2. Het nieuwe college van Gedeputeerde Staten (2023-2027) de Procesaanpak 'Horizon van Drenthe. Op weg naar een nieuwe Omgevingsvisie' te laten uitwerken tot een Startnotitie.

Doelstelling uit de begroting

2. Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

20.2.3.04 Juiste functie op de juiste plek

Argumenten

1.1 De Procesaanpak beschrijft op hoofdlijnen welke inhoudelijke vraagstukken in de nieuwe Omgevingsvisie centraal zullen staan, hoe het totstandkomingsproces er uit ziet en formuleert uitgangspunten voor het participatieproces.

2.1 In de Startnotitie worden de inhoudelijke ruimtelijke vraagstukken nader uitgewerkt. Daarbij is er sprake van samenhang met het Programma NOVEX (Nationale Omgevingsvisie Executie) en het Gebiedsprogramma NPLG. Met het programma NOVEX wil het Rijk afspraken met de provincies maken over diverse ruimtelijke vraagstukken. Dit doet het Rijk door de provincies te vragen om uitvoering te geven aan zo'n 26 ruimtelijke nationale programma's en beleidsbrieven. Hiervoor heeft de ministerraad op 9 december 2022 een zogenoemd "startpakket" voor Drenthe vastgesteld, met daarin de ruimtelijke vraagstukken voor onze provincie. In de loop van 2023 geven wij antwoord hoe wij in Drenthe met deze vraagstukken om willen gaan. Dit traject moet in de winter van 2023/2024 eindigen in de ruimtelijk arrangement met het Rijk. De nieuwe Omgevingsvisie zal zich moeten verhouden tot de afspraken in dit arrangement.

Vóór 1 juli 2023 leveren wij een eerste versie van het Gebiedsprogramma in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied op (het PPLG: Provinciaal Programma Landelijk Gebied).

Dit Gebiedsprogramma geeft mogelijk richting aan ruimtelijke vraagstukken voor het landelijk gebied. Dit werkt door naar een nieuwe Omgevingsvisie.

2.2 In de Startnotitie wordt het participatieproces nader uitgewerkt. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met andere relevante participatietrajecten, zoals bijvoorbeeld de gebiedsprocessen voor het PPLG.

2.3 In de Startnotitie wordt de rol en inzet van Provinciale Staten nader uitgewerkt, waarbij het Kader Verbindend Besturen als leidraad wordt genomen.

Tijdsplanning

De planning wordt nader uitgewerkt in een Startnotitie. De verwachting is dat deze Startnotitie na de zomer van 2023 ter vaststelling aan uw Staten wordt voorgelegd.

Financiën

Wordt uit de bestaande begroting gedekt. Het betreft een bedrag van € 200.000,-- ten laste van het budget 2.3 Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsklimaat voor wonen en werken, doelstelling 2.3.04 Juiste functie op de juiste plek, voor het begrotingsjaar 2023.

Monitoring en evaluatie

Het proces start met een beleidsevaluatie van de huidige Omgevingsvisie. De nieuwe Omgevingsvisie zal worden voorzien van een monitorings- en evaluatieprogramma.

Communicatie

In de Startnotitie wordt een nadere uitwerking van de inzet van communicatiemiddelen opgenomen.

Bijlagen

1. Procesontwerp Omgevingsvisie Drenthe

Ter inzage in kamer CO.39

Niet van toepassing

Assen, 20 december 2022

Kenmerk: 5.10/2022002107

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter

W.F. Brenkman MSc, secretaris

wa/coll.

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 20 december 2022, kenmerk 51/5.10/2022002107;

BESLUITEN:

1. de Procesaankpak 'Horizon van Drenthe. Op weg naar een nieuwe Omgevingsvisie' vast te stellen;
2. het nieuwe college van Gedeputeerde Staten (2023-2027) de Procesaankpak 'Horizon van Drenthe. Op weg naar een nieuwe Omgevingsvisie' te laten uitwerken tot een Startnotitie.

Assen, 8 februari 2023

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

wa/coll.

Procesaanpak

Op weg naar een nieuwe
Omgevingsvisie

Ten behoeve van bespreking in PS 1 februari 2023.

Inhoud

1.	Waarom een nieuwe Omgevingsvisie?	5
	Omgevingswet: visie op hoofdlijnen en bredere opvatting van de fysieke omgeving	5
	Urgente en verstrekkende maatschappelijke opgaven vragen om een nieuwe langetermijnvisie	5
	Rijksafspraken ruimtelijke ordening	6
2.	Doel en ambities	9
	Doel	9
	Ambities	9
3.	In gesprek met de Drentse samenleving	13
	Belanghebbenden	13
	Uitgangspunten voor participatie	13
4.	Procesaanpak: van binnen naar buiten en weer terug	15
	Fase 1: Waar staan we, toekomstgesprekken en toekomstbeelden	16
	Fase 2: Toekomstscenario's en advies uit de samenleving	18
	Fase 3: Richtinggevende keuzes en ontwerp Omgevingsvisie	18
5.	Organisatie	19
	Werkorganisatie	19
	Stuurgroep GS of voltallig college	19
	Rol van PS	19
6.	Tijd en geld	21
	Tijd	21
	Geld	21

1. Waarom een nieuwe Omgevingsvisie?

Omgevingswet: visie op hoofdlijnen en bredere opvatting van de fysieke omgeving

De Omgevingswet verplicht ons om een lange termijnvisie op de fysieke leefomgeving vast te stellen. Een samenhangende visie met strategische beleidskeuzes voor ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur, werklocaties en cultureel erfgoed.

De wet vraagt een uitwerking op hoofdlijnen waarin de gewenste kwaliteiten en functies worden beschreven. Deze hoofdlijnen worden vervolgens uitgewerkt in de regels van de Provinciale Omgevingsverordening (POV) en in Programma's.

De Omgevingswet heeft een brede opvatting van de fysieke leefomgeving. Het gaat niet langer alleen om een goede ruimtelijke ordening maar ook om:

- het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving;
- een goede leefomgevingskwaliteit voor inwoners;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

De Omgevingsvisie Drenthe 2022 voldoet op zich aan de vereisten van de Omgevingswet. Het maken van een nieuwe Omgevingsvisie biedt echter de mogelijkheid om toe te werken naar een Omgevingsvisie die meer op hoofdlijnen is en nog beter aansluit bij de bedoeling van de Omgevingswet.

Urgente en verstrekkende maatschappelijke opgaven vragen om een nieuwe langetermijnvisie

De basis voor de huidige Omgevingsvisie dateert uit 2010 en schetst op hoofdlijnen de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van Drenthe richting 2030, met hier en daar een doorkijkje verder weg.

Ondertussen hebben we te maken met ontwikkelingen en opgaven die Drenthe blijvend zullen veranderen. Denk aan de effecten van klimaatverandering, de inpassing van duurzame energie in onze landschappen, de opgaven voor landbouw, natuur en water in het landelijk gebied, de verstedelijkingsopgaven in de regio's Groningen-Assen, Zwolle en Emmen en hoe we in de toekomst ons geld verdienen. De vigerende Omgevingsvisie geeft onvoldoende antwoord op deze vraagstukken en vraagt om een nieuwe langetermijnvisie.

Rijksafspraken ruimtelijke ordening

Het Rijk wil afspraken met de provincies maken over de ruimtelijke ordening en inrichting van Nederland. Daarvoor wordt de nationale omgevingsvisie (NOVI) aangescherpt en uitgewerkt in 26 nationale programma's. De hele exercitie noemt men het programma NOVEX (Nationale Omgevingsvisie in Executie).

Ruimtelijk arrangement en gebiedsprogramma NPLG

Op 9 december 2022 heeft de ministerraad het zogeheten NOVEX-startpakket voor Drenthe vastgesteld. In dit startpakket zijn de ruimtelijke vraagstukken uit de 26 nationale programma's voor onze provincie geformuleerd. Ons is gevraagd om hiervoor de ruimtelijke puzzel te leggen: een beeld hoe de verschillende opgaven in Drenthe een plek kunnen krijgen.

Uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en het programma Water en Bodem Sturend (WaBoS) volgen de belangrijkste vraagstukken voor Drenthe. Daarnaast zijn de verstedelijkingsopgaven in de zogenoemde NOVEX-gebieden regio Groningen-Assen en regio Zwolle van belang, evenals de Woondeal, de Nedersaksenlijn en de verbetering van het bestaande spoor in relatie tot leefbaarheid en economische ontwikkeling. Ook vraagt het kabinet ons een doorkijkje te geven van de energietransitie richting 2050.

De bedoeling is dat we vóór 15 oktober 2023 aangeven hoe we in onze provincie met de verschillende vraagstukken om willen gaan. Vervolgens wil het kabinet in de winter van 2023/2024 een ruimtelijk arrangement met ons sluiten. Wat dit arrangement precies gaat inhouden moet nog een nadere invulling krijgen.

Water en Bodem Sturend (WaBoS)

Het kabinet wil bij de inrichting van Nederland meer rekening houden met water en bodem. Daarvoor zijn diverse structurerende keuzes gemaakt. Veel van deze keuzes zijn randvoorwaarden die we mee moeten nemen naar het gebiedsprogramma PPLG of in het ruimtelijk arrangement.

Water sturend in het huidige beleid: "geen kapitaalintensieve ontwikkelingen in de beekdalen".

NPLG-PPLG

Met het NPLG streeft het kabinet naar een rijke en veerkrachtige natuur, robuust watersysteem, vitaal platteland en ruimte voor een duurzame en sterke landbouw. Een programma waarin de te behalen doelen op het gebied van natuur, stikstof, water, bodem, klimaat en een sociaaleconomisch vitaal platteland gezamenlijk en in samenhang worden aangepakt. De provincie heeft de opdracht om hierin een gebiedsgerichte aanpak vorm aan te geven. Ons is gevraagd om uiterlijk 1 juli 2023 in een eerste versie van het PPLG (Provinciaal Programma Landelijk Gebied) een aantal hoofdkeuzes te maken. Op basis van dit PPLG kunnen we aanspraak maken op het Transitiefonds Landelijk Gebied, waarin het kabinet € 24,3 miljard heeft gereserveerd.

Heroverweging provinciale sturingsfilosofie

Het Rijk wil de regierol in de ruimtelijke ordening terugnemen door samen te werken tussen en binnen overheden, én tussen overheden en andere organisaties, bedrijven en burgers. De provincie krijgt hierbij een belangrijke rol. Zowel regisserend als samenwerkend. Deze provinciale rol vraagt om heroverweging van onze sturingsfilosofie. Zo is het voorstelbaar dat op bepaalde thema's een meer proactieve provinciale sturing nodig zal zijn, zoals bijvoorbeeld bij de wateropgave en bij energie(infrastructuur).

Uitwerking in nieuwe Omgevingsvisie

De nieuwe Omgevingsvisie zal zich moeten verhouden tot de hoofdkeuzes in het Drentse PPLG en de afspraken die worden vastgelegd in het ruimtelijk arrangement met het Rijk. De nieuwe Omgevingsvisie vormt voor ons echter hét proces en hét beleidsdocument waarin uiteindelijk alle nationale en provinciale opgaven landen.

2. Doel en ambities

Doel

We willen ruim binnen de bestuursperiode 2023-2027 een nieuwe Omgevingsvisie vaststellen. Een visie waarin is doordacht hoe de verschillende opgaven in Drenthe het beste een plek kunnen krijgen én welke provinciale sturing en instrumenten daarbij worden ingezet. De visie wordt gevoed door trends en ontwikkelingen op de langere termijn (2050) en legt in lijn daarmee beleidskeuzes vast voor de kortere termijn (2030).

Ambities

Mét de samenleving

We laten ons voeden door de Drentse samenleving. Hoe kijken de inwoners, onze gemeenten en waterschappen, maatschappelijke organisaties, ondernemers en andere stakeholders naar de toekomst, naar de opgaven in hun leefomgeving en welke keuzes zouden zij maken? Een transparant en navolgbaar proces maakt inzichtelijk hoe de inbreng van de samenleving wordt meegenomen in de besluitvorming.

Keuzes maken

De grote vraagstukken vragen om samenhang, integrale afweging en uiteindelijk om keuzes. Die keuzes kunnen gebiedsgericht zijn, waardoor verschil in benadering tussen gebieden ontstaat. De keuzes gaan ook over onze rol en onze samenwerkings- en sturingsfilosofie.

Een realistisch verhaal

De nieuwe Omgevingsvisie wordt een eerlijk en goed te begrijpen verhaal. In helder taalgebruik en ondersteund door verbeeldingen, wordt een realistisch beeld van de toekomst geschetst. Een antwoord op de vraag welke veranderingen in onze leefomgeving gaan plaatsvinden en wat de impact daarvan kan zijn. Een verhaal voor de lange termijn met handelingsperspectief voor vandaag. Op hoofdlijnen, maar duidelijk genoeg om te kunnen vertalen in regels voor de Omgevingsverordening en een uitwerking in programma's.

Behouden wat goed is

De Drentse sturing op ruimtelijke kwaliteit kent een lange geschiedenis en is bepalend geweest voor hoe onze provincie er nu uitziet. Dit kwaliteitsdenken gooien we niet overboord. Ook andere beleidsonderdelen zijn nog bij de tijd en kunnen, al dan niet aanpast, mee naar de nieuwe Omgevingsvisie.

Alles met kwaliteit

Bij alle opgaven staat het vergroten van de omgevingskwaliteit centraal: als we het doen, dan doen we het goed. Daarbij sluiten we aan bij de afwegingsprincipes uit de Nationale Omgevingsvisie:

- Combineren van functies gaat voor enkelvoudige functies.
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal.
- Afwentelen wordt voorkomen.

Naast ruimtelijke kwaliteit willen we met de nieuwe Omgevingsvisie ook bijdragen aan het vergroten van de sociale kwaliteit, gezondheid en duurzaamheid.

Drentse voorbeelden uitwerking afwegingsprincipes

Combineren van functies (zandafgraving en zonnepark De Mussels)

Afwentelen voorkomen (waterberging Onlanden)

Kenmerken en identiteit (koloniewoningen Frederiksoord)

3. In gesprek met de Drentse samenleving

Belanghebbenden

Een nieuwe Omgevingsvisie raakt de belangen van vele inwoners, bedrijven en organisaties.

Medeoverheden

Gemeenten en waterschappen worden geacht rekenschap te houden met onze Omgevingsvisie en krijgen te maken met de doorvertaling naar regels in onze omgevingsverordening. Het Rijk is belanghebbend in verband met de nationale opgaven voor Drenthe. En voor grensoverschrijdende samenhang en effecten is betrokkenheid van onze buurprovincies, aangrenzende gemeenten en Duitsland nodig.

Inwoners, ondernemers en organisaties

Gezien de vraagstukken in het landelijk gebied, zijn grondeigenaren, terreinbeherende organisaties en belangenbehartigers van milieu, cultuurhistorie, landbouw, ondernemers, sociale kwaliteit, gezondheid en dorpen belanghebbend. Daarnaast zijn er vraagstukken met betrekking tot bedrijventerreinen en werklocaties, (energie) infrastructuur en wonen die relevant zijn voor de economische ontwikkeling van onze provincie. Daar zijn weer andere partijen belanghebbend bij. Uiteindelijk zijn alle inwoners die te maken krijgen met opgaven in hun directe leefomgeving belanghebbend bij onze nieuwe Omgevingsvisie.

Uitgangspunten voor participatie

Kader verbindend besturen

Provinciale Staten hebben in het 'Kader verbindend besturen (PS 13 juli 2022)' enkele uitgangspunten vastgesteld voor het inrichten van beleid- en besluitvormingsprocessen waarin inwonersparticipatie aan de orde is. Dit kader wordt als vertrekpunt voor het participatieproces gehanteerd. Dit betekent onder meer dat Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken (zie hoofdstuk 5).

Start met een duidelijke gespreksagenda per gebied

We willen de Drentse samenleving op een zinvolle wijze betrekken bij de totstandkoming van de nieuwe Omgevingsvisie. We maken het zinvol door met een duidelijke agenda het gesprek te starten: welke provinciale opgaven spelen waar, waar zit keuzeruimte en wat staat niet ter discussie (bijvoorbeeld omdat er wettelijke kaders gelden of omdat de provincie er niet over gaat).

Representativiteit en diversiteit

We willen met mensen in gesprek over de opgaven in hun eigen leefomgeving. Met een doorsnee van de bewoners in een gebied. Natuurlijk kunnen we niet iedereen spreken, en ook zal niet iedereen behoefte hebben om met ons in gesprek te gaan.

Naast de gesprekken gaan we ook het bredere publiek betrekken. Hiervoor kunnen de participatie instrumenten van Provinciale Staten worden ingezet, zoals het Drents Panel en de Jongerenraad. We willen dat er iets bijzonders gaat gebeuren, iets wat mensen nieuwsgierig maakt en aanzet om mee te denken over de toekomst van en de keuzes voor Drenthe. Ook inwoners die normaalgesproken minder vanzelfsprekend worden bereikt.

Ook online

Naast fysieke ontmoetingen wordt een online omgeving ingericht. Een platform waar relevante informatie toegankelijk is, het proces kan worden gevolgd en mensen online met ons in gesprek kunnen gaan.

Het continue gesprek met partners voortzetten

Wij zijn continu in gesprek met onze gemeenten en waterschappen, terreinbeherende organisaties en belangenverenigingen voor milieu, landschap, landbouw en ondernemers. Dat continue gesprek wordt gewaardeerd en zetten we onverminderd voort.

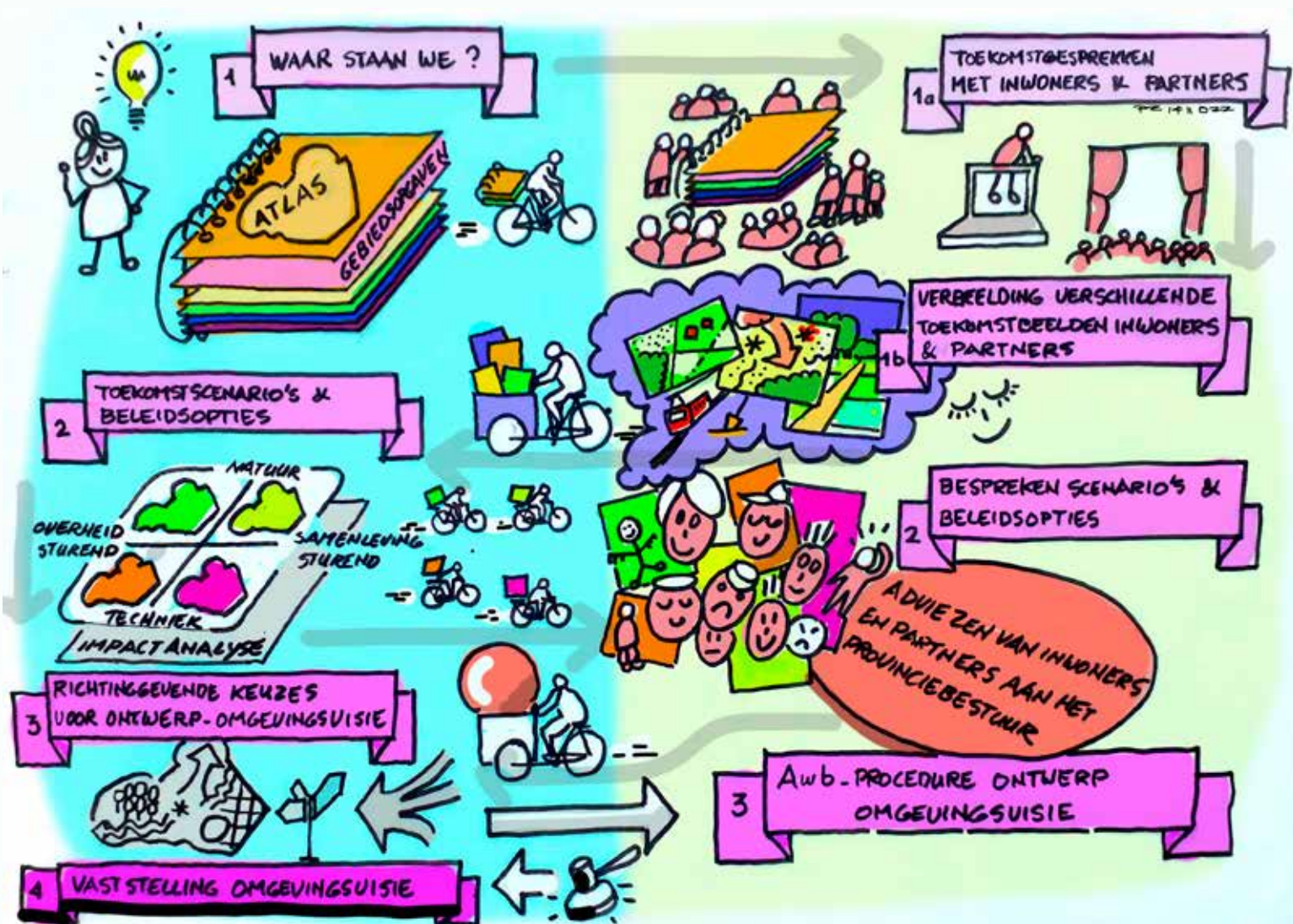
Vangnet voor bijvangst inrichten

Tijdens de gesprekken met de samenleving kunnen goede ideeën naar voren komen voor vraagstukken in het hier en nu. We creëren een vangnet, zodat deze ideeën verder kunnen worden gebracht.

Overkill voorkomen

Voordat we op pad gaan, inventariseren we welke participatieprocessen in een gebied lopen. Gemeenten, waterschappen en ook wijzelf zijn immers al op vele fronten actief. Zo is het noodzakelijk om dit participatieproces af te stemmen op de gebiedsprocessen voor het Provinciaal Programma Landelijk Gebied.

4. Procesaanpak: van binnen naar buiten en weer terug

Procesaanpak nieuwe Omgevingsvisie. De processtappen in het blauwe vlak betreffen het werkproces. Het gele vlak verbeeldt het participatieproces.

Fase 1: Waar staan we, toekomstgesprekken en toekomstbeelden

Fase 1: Ontwikkelen van de Atlas van Drenthe

Leren door te evalueren

We starten het proces met een evaluatie van de het huidige omgevingsbeleid. We brengen de relevante feiten en cijfers en trends en ontwikkelingen in beeld en beschouwen welke beleidsonderdelen om aanpassing of vernieuwing vragen. We kijken daarbij zowel terug (heeft het goed gewerkt?) als vooruit (is het beleid toekomstbestendig?). En wat leren we van de wijze waarop we in de afgelopen jaren met onze partners en inwoners hebben gecommuniceerd? Wat hebben we gedaan met hun inbreng en hoe is dat ervaren?

Complexiteit het hoofd bieden met ruimtelijke hoofdvragen

De nieuwe Omgevingsvisie draait om de vraag hoe alle opgaven een passende plek te bieden. Te denken valt aan de gevolgen van klimaatverandering, de energietransitie, de toekomst van het landelijk gebied, leefbare dorpen en steden en economisch sterke regio's. Het in goede ruimtelijke banen leiden van deze opgaven is een veelomvattend en ingewikkeld vraagstuk, temeer omdat geen enkele opgave op zichzelf staat.

Om de complexiteit het hoofd te bieden, gaan we de ruimtevraag vertalen in ruimtelijke hoofdvragen. Hoofdvragen die tot de essentie van het opgave komen en het meest urgent, sturend en ordenend zijn. We brengen in kaart waar deze hoofdvragen spelen. Zo is bijvoorbeeld de ruimtelijke hoofdvraag van klimaatverandering de vraag hoe en waar we water bergen, zowel voor extreem natte als extreem droge perioden. We brengen in kaart waar deze hoofdvragen spelen.

Atlas van Drenthe

Alle relevante informatie wordt verzameld in een digitale atlas: de feiten en de cijfers met bijbehorende kaartbeelden, de trends en ontwikkelingen en de gebiedsopgaven.

Eerst aanzet ruimtelijke hoofdvragen

Fase 1a en 1b: Toekomstgesprekken en toekomstbeelden

Met de Atlas in de hand gaan we met inwoners en partners in gesprek over de toekomst van Drenthe. Daarbij staan de gebiedsopgaven centraal. Wat voor toekomst zien we, binnen de gegeven kaders, voor ons voor het gebied? De toekomstgesprekken kunnen in allerlei vormen plaatsvinden. Bij voorkeur in de vorm van excursies, om de opgaven in het veld te kunnen duiden.

De toekomstgesprekken worden vertaald naar toekomstbeelden, waarbij de vraag wordt gesteld hoe die toekomst gerealiseerd kan worden en welke keuzes daarvoor nodig zijn. De toekomstbeelden maken duidelijk waar de gesprekpartners het over eens zijn, waarover de meningen verschillen en hoe zich dat kan uiten in het landschap. De verschillende toekomstbeelden voor de verschillende gebieden geven een blik op de gewenste ontwikkeling van Drenthe. Dit totaalbeeld kan een ronde door Drenthe maken, om daarmee een breder publiek te betrekken.

Toekomstgesprekken aan de hand van excursies

Tentoonstelling van de toekomstbeelden

Fase 2: Toekomstscenario's en advies uit de samenleving

We werken verschillende toekomstscenario's voor Drenthe uit, waarin de toekomstbeelden die zijn opgehaald uit de samenleving een plek krijgen. Met de scenario's worden mogelijke alternatieve toekomsten verkend en toekomstige uitdagingen in beeld gebracht. Het doel is om daarmee ons blikveld te verruimen en verschillende beleids- en handelingsperspectieven voor de provincie in kaart te brengen. Vervolgens wordt inzichtelijk gemaakt wat de betekenis en de mogelijke impact van de verschillende scenario's kunnen zijn.

Met de uitwerking van de verschillende scenario's (bijvoorbeeld in de vorm van film, animaties of theater) trekken we opnieuw de samenleving in. Met de vraag om het provinciebestuur te adviseren over te maken keuzes.

Fase 3: Richtinggevende keuzes en ontwerp Omgevingsvisie

De adviezen uit de samenleving worden meegenomen tot een voorstel voor richtinggevende, door de politiek te maken keuzes. Op basis van besluitvorming door Provinciale Staten over deze richtinggevende keuzes wordt een ontwerp Omgevingsvisie opgesteld. We gaan ervan uit dat de Omgevingsvisie onder de m.e.r.-plicht valt en dat ten behoeve van besluitvorming over de ontwerp-Omgevingsvisie een Milieueffectrapport (MER) opgesteld moet worden. De ontwerp-Omgevingsvisie en het MER worden vervolgens ter inzage gelegd, zodat een ieder zijn zienswijze op het ontwerp naar voren kan brengen. De laatste stap is besluitvorming over de Omgevingsvisie door Provinciale Staten.

5. Organisatie

Werkorganisatie

Voor de uitvoering worden voornamelijk eigen medewerkers ingezet. Het proces wordt georganiseerd vanuit het team Ruimte, Energie en Wonen met inzet van expertise vanuit diverse andere teams.

Stuurgroep GS of voltallig college

Afhankelijk van de portefeuillevreiding van het nieuwe college van Gedeputeerde Staten zijn ofwel alle GS-leden betrokken bij het proces voor een nieuwe Omgevingsvisie, ofwel een deel daarvan. Het lijkt voor de hand te liggen dat de gedeputeerde voor ruimtelijke ordening de verantwoordelijkheid voor het totstandkomingsproces op zich neemt, de coördinatie en afstemming met de overige portefeuillehouders verzorgt en zorgt voor de informatievoorziening naar Provinciale Staten.

Rol van PS

De Omgevingsvisie vormt het kader voor de ruimtelijke ontwikkeling van Drenthe en wordt vastgesteld door Provinciale Staten. Het zal één van de belangrijkste besluiten in de volgende bestuursperiode worden. Een nauwe betrokkenheid van Provinciale Staten bij de totstandkoming is daarom wenselijk. Dit kan in de vorm van een Statenwerkgroep die actief bij het proces betrokken wordt en meedenkt over proces en inhoud. In overleg met Provinciale Staten wordt hier een nadere invulling aangegeven, welke in de Startnotitie wordt opgenomen.

Naast deelname in de Statenwerkgroep worden Statenleden nadrukkelijk uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de participatie-activiteiten met inwoners en stakeholders. De inzet is dat alle Statenleden minstens één bijeenkomst hebben bijgewoond. Daarnaast kunnen Statenleden zichzelf actief informeren door de online-omgeving regelmatig te raadplegen.

In overleg met Provinciale Staten krijgt de rol en betrokkenheid bij de totstandkoming van de nieuwe Omgevingsvisie een nader invulling, welke in de Startnotitie wordt opgenomen.

6. Tijd en geld

Tijd

De planning voor het volledige proces vraagt om een nadere uitwerking, maar zou er als volgt uit kunnen zien.

1 Juli 2023:	Eerste versie Gebiedsagenda PPLG ingediend
September 2023:	Vaststellen Startnotitie nieuwe Omgevingsvisie door Provinciale Staten
September 2023:	Start participatieproces toekomstgesprekken/toekomstbeelden
15 oktober 2023:	NOVEX ruimtelijke puzzel Drenthe naar het Rijk
Winter 2023/2024:	Ruimtelijk arrangement Drenthe-Rijk
Voorjaar 2024:	Start participatieproces scenario's
Zomer 2024:	Besluitvorming richtinggevende keuzes door Provinciale Staten
Winter 2025:	Vaststellen ontwerp-Omgevingsvisie door GS met plan-MER, start Awb-procedure Start doorvertaling naar Provinciale Omgevingsverordening
September 2025:	Vaststellen nieuwe Omgevingsvisie door Provinciale Staten
Najaar 2025:	Vaststellen van een nieuwe versie Gebiedsagenda PPLG Vaststellen aangepaste Provinciale Omgevingsverordening

Gedurende het maakproces vindt de jaarlijkse actualisatie van de vigerende Omgevingsvisie plaats.

Geld

De begroting 2023 (budget Ruimtelijke Kwaliteit) bevat voldoende middelen om het proces op te starten.

Colofon

Dit is een uitgave van de provincie Drenthe

